

Asia: VN/23654/2021

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle arkistolain ja Kansallisarkistosta annetun lain muuttamisesta/Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av arkivlagen och lagen om Riksarkivet

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto

Mikkelin kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua arkistolain ja Kansallisarkistosta annetun lain muuttamista koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta. Kaupunki pitää ehdotettuja muutoksia arkistolainsäädäntöön lähtökohtaisesti tervetulleina ja kannatettavina, ja pitää erityisen hyvänä ehdotettua säännöstä, jonka mukaisesti myös kunnat voisivat jatkossa siirtää arkistoitavia asiakirjoja Kansallisarkistoon sähköisessä muodossa. Kaupunki haluaa kuitenkin esittää huomioita varsinkin alla oleviin seikkoihin luonnoksessa.

1 a §, 8.3 § ja 8.4 §

Hallituksen esityksen luonnoksessa todetaan, että lain tarkoituksena on varmistaa asiakirjallisen kulttuuriperinnön säilyminen ja saatavuus. Tämä on erittäin kannatettava lisäys.

Hallituksen esityksen luonnoksessa tehdään muiltakin osin hyvää perustelua sille, mitä olisivat yleisen edunmukaiset arkistointitarkoitukset henkilötietojen käsittelyssä ja kuinka Kansallisarkiston seulontapäätöksissä voitaisiin ottaa kantaa siihen, voidaanko arkistointitarkoitukset täyttää pseudonymisoimalla tai anonymisoimalla henkilötiedot. Tämä on kaupungin näkemyksen mukaan linjassa Euroopan unionin yleisen tietosuojasetuksen 89 artiklan kanssa, joka edellyttää tällaisen harkinnan tekemistä.

Hallituksen esityksen luonnoksessa todetaan 8.3 ja 8.4 §:ssä, että: ”Arkistotoimijat hakevat asiakirjoilleen Kansallisarkiston päätöksen arkistoitavista asiakirjoista. Kansallisarkiston päätös perustuu tämän lain 1 a §:n mukaiseen arvonmääritykseen, jossa otetaan huomioon asiakirjojen tietosisältö, merkittävyys, toimintaympäristö ja toimintaprosessi sekä asiakirjojen käyttötarpeet. Kansallisarkiston päätös annetaan esityksestä arkistotoimijoille tai tietojärjestelmästä tai yhteisestä tietovarannosta vastaavalle toimijalle. Tässä tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).”

Kaupungin mukaan tässä kohtaan olisi hyvä tuoda paremmin ilmi, mitä arvonmääritys on. Viittaus 1 a §:ään jää kaupungin mielestä hieman liian väljäksi, koska itse 1 a §:ssä ei määritellä arvonmääritystä. Voisiko arvonmäärityksen määritellä terminä lain 2 a §:ssä? Samoin kaupungin mielestä arkistolaissa olisi hyvä tuoda ilmi kattotasolla, että millä perusteella asiakirjoja lähtökohtaisesti arkistoidaan, jotta olisi selvää, mistä arvonmäärityksessä lähdetään liikkeelle. Asia käy epäsuorasti ilmi 1 a §:stä, mutta ei esimerkiksi 8 §:stä, jossa säädettäisiin siitä, mitä asioita arvonmäärityksessä otetaan huomioon, mutta ei kontekstia, jossa ne otetaan huomioon. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi tuodaan muilta osin esiin, että asiakirjoja arkistoidaan silloin, kun ne ovat kulttuuriperinnöllisesti merkittäviä tai kun niillä katsotaan olevan arvoa tutkimustarkoituksessa. Tämä arkistoinnin peruste, jossa arkistollisessa arvonmäärityksessä on pohjimmiltaan kyse, eli siitä onko asiakirjoilla kulttuuriperinnöllistä tai tutkimuksellista arvoa, tulisi olla avattuna selvästi laissa. Tämä olisi kaupungin mielestä tärkeää varsinkin tietosuojalainsäädännön näkökulmasta, koska niissä määritellään, että henkilötietojen käsittely on sallittua yleisen edun mukaisissa arkistointitarkoituksissa tai yleishyödyllisissä arkistointitarkoituksissa, mutta ei sitä, että mitä tämä yleisen edun mukaisuus tai yleishyödyllisyys on. Hallituksen esityksen luonnoksesta käy selvästi ilmi, että kulttuuriperinnön säilyttäminen ja tutkimukseen käytetyn tiedon turvaaminen olisivat tällaisia yleisen edun mukaisia tarkoituksia, mutta tämä ei kaupungin näkemyksen mukaan käy selvästi ilmi itse ehdotetusta lakitekstistä.

2 a §

Luonnoksessa todetaan, että arkistonmuodostaja-termi korvattaisiin termillä arkistotoimija. Tämä on kaupungin näkemyksen mukaan tarpeellinen muutos ja tekee kuntien arkistojen järjestämisen vapaammaksi, kun arkistot eivät ole tiukasti sidottuja aiempiin arkistonmuodostajiin. Kaupungin näkemyksen mukaan tulisi kuitenkin harkita uuden arkistotoimija-termin luomista ja tarkastella että voisiko laissa viitata vain tiedonhallintalain tiedonhallintayksiköihin, jotka ovat käytännössä sama asia kuin arkistotoimija.

Kaupunki kiinnittää huomiota, että muutos ei ole kuntien kohdalla kuitenkaan pelkästään terminologisen muutos, sillä esitetystä lakiluonnoksesta arkistotoimija olisi koko kunta, sillä arkistotoimijalla viitataan tiedonhallintalain tiedonhallintayksiköihin. Aiemmassa arkistolaissa

kunnalliset viranomaiset, toimielimet ja kuntien liikelaitokset olivat erillisiä arkistonmuodostajia, vaikkakin arkistotoimen järjestäminen oli kunnanhallituksen vastuulla. Kuntien arkistoihin jää edelleen arkistonmuodostajittain arkistoituja asiakirjoja.

Lisäksi kaupunki tiedustelee hallituksen esityksen luonnoksessa sivulla 55 olevaan mainintaa, jossa todetaan, että: ”Pykälän viides e -kohta sisältäisi uuden, arkistotoimijan käsitteen. Arkistotoimijalla tarkoitettaisiin lakiehdotuksen 1 §:ään kuuluvia toimijoita sekä evankelis-luterilaista kirkkoa.” Tulevan arkistolain 2 a §:n e alakohdassa ei kuitenkaan viitata evankelis-luterilaiseen kirkkoon arkistotoimijana, jonka lisäksi lain 2 §:n mukaan evankelis-luterilaisen kirkon arkistoihin sovelletaan, mitä kirkkolaissa säädetään. Miten evankelis-luterilainen kirkko voi olla laissa tarkoitettu arkistotoimija, jos lakia ei kokonaisuudessaan sovelleta siihen?

6 §

Ehdotettuun 6 §:ään on ilmeisesti vahingossa jäänyt vielä termi arkistonmuodostaja.

8.1 ja 8.2 §

Hallituksen esityksen luonnoksen yksityiskohtaisissa perusteluissa (s. 61) viitataan arkistointisuunnitelmaan, jota ei itsessään kuitenkaan määritellä lakiesitysluonnoksessa ja perusteluissakin todetaan, että se olisi osa tiedonhallintamallia, jota ei kuitenkaan ilmeisesti kaikilla arkistotoimijoilla välttämättä ole, jos niihin ei sovelleta tiedonhallintalakia täysmääräisesti. Samalla perusteluissa edellytetään, että 8.2 §:ssä määritellyt arkistotoimijan vastuulla olevat asiat olisi dokumentoitu ja että ne voitaisiin viedä tiedonhallintamalliin, jos arkistotoimijan sellainen pitää laatija.

Yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan seuraavaa: ”Suunnittelun tulisi olla ajantasaista, mikä tarkoittaa, että asiakirjojen arkistointia koskevaa suunnitelmaa on ylläpidettävä ja tarkasteltava säännöllisesti. Suunnitelmassa tulisi kuvata asiakirjojen säilyttäminen säilytysaikana ja arkistointivaiheessa, kerättävät metatiedot sekä arkistoon siirto ja kohde. Niiden toimijoiden osalta, joilla on hallussaan sellaisia arkistoitavia asiakirjoja, joita ei siirretä Kansallisarkistoon, olisi tehtävä kuvaus ja suunnitelma siitä, miten kyseisen arkistotoimijan arkistoa ylläpidetään, ja miten tietojen eheys, muuttumattomuus, saatavuus ja säilyminen arkistossa varmistetaan.”

Mikkelin kaupungin mielestä ehdotettua säännöstä tulisi selkeyttää, että miltä osin suunnitelma voidaan toteuttaa tiedonhallintamallilla ja miltä osin tarvitaan erillistä suunnitelmaa ja ylipäänsä tuoda säännöksessä selvästi esiin, että tällainen arkistointia koskeva suunnitelma on tehtävä. Itse suunnitelmasta ei puhuta lakitekstissä, joten todennäköisesti tämä voi aiheuttaa epäselvyyttä siitä, millä tavalla 8.1 ja 8.2 §:ssä tarkoitettu suunnittelu pitää toteuttaa. Mikäli tämän lain kohdan suunnitteluvelvollisuus aiheuttaa sen, että tiedonhallintalain tarkoittamaan tiedonhallintamalliin tulee lisätä tietoja, joita kyseinen laki ei edellytä, pitäisi kaupungin mielestä tieto tästä lisätä arkistolakiin ja tiedonhallintalakiin viittauksena toisiinsa.

Yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan lisäksi seuraavaa arkistoitujen asiakirjojen kuvailusta: ”Kuvauksen tai luettelon ylläpito arkistotiloissa ja tietojärjestelmissä arkistoiduista asiakirjoista olisi sellaisenaan uusi, ja se kuuluisi arkistotoimen tehtäviin myös saatavuuden edistämisen puolesta. Suunnitelmaan sisältyvä asiakirjatyypin, asiakirjaluokkien ja niihin sisältyvien tietojen kuvaus edistäisi julkisuusperiaatteen toteutumista, koska tällaisen kuvauksen perusteella arkistoidut asiakirjat olisivat paremmin saatavilla. Tämä koskee erityisesti niitä aineistoja, joita ei siirretä Kansallisarkistolle vaan, jotka jäävät arkistoitavaksi arkistotoimijoille, joiden halussa asiakirjat ovat niiden omissa järjestelmissä tai arkistotiloissa. Mikäli näistä eri puolilla säilytettävistä asiakirjoista ei saataisi tietoa, jäisi arkistoinnin merkitys tavoitteensa kannalta heikoksi. Kuvaukset olisivat julkisia asiakirjoja. Kuvaus vastaisi osaltaan sitä, miten perinteiset arkistoluettelot ja arkistonmuodostussuunnitelmat ovat tarjonneet tietoa arkistoiduista asiakirjoista ja parantaneet niiden saatavuutta.”

Kaupungin näkemyksen mukaan ehdotetun säännöksen periaate on hyvä, mutta tulee olemaan kunnissa raskas ja vaikeasti toteutettava. Kuten perusteluissa todetaan, tämä velvoite on uusi. Kunnilla on olemassa arkistoluetteloita viranomaistyötä varten ja suuremmilla kunnilla tällaisia luetteloita voi olla tutkijapalveluja vartenkin. Tällaiset luettelot voivat kuitenkin olla puutteellisia ja epätarkkoja. Johtuen termin arkistointi muutoksesta, ei olemassa olevissa luetteloissa tai arkistonmuodostussuunnitelmissa ole määritelty, mitkä asiakirjat ovat arkistointivaiheessa olevia asiakirjoja ja mitkä eivät. Koska lainsäädännössä ei ole tarkkaan määritelty, mistä asiakirjojen arkistointivaihe alkaa, vaan tämä on jätetty tiedonhallintayksikön tulkittavaksi tiedonhallintalain 21 §:n säilytystarpeen määrittelyn kautta, ei Mikkelin kaupunki pidä uskottavana, että kaikki kunnat kykenisivät tuottamaan lakiesitysluonnoksessa ehdotettuja luetteloita arkistoiduista asiakirjoista ainakaan nopealla aikataululla. Lisäksi tiedonhallintayksiköiden pitää jo nyt kuvata tietovarantonsa ja asiarekisterinsä tiedot tiedonhallintalain 28 §:n mukaisella asiakirjajulkisuuskuvauksella, josta hallinnon asiakkaat saavat tietoa tiedonhallintayksiköillä olevista asiakirjoista ja niitä vastaavista tiedoista. Kaupungin käsityksen mukaan tieto siitä, onko asiakirja arkistoitu, ei tuo suurempia lisäyksiä tai poikkeuksia eri tahojen oikeuksiin, etuihin tai velvollisuuksiin lukuun ottamatta tietosuojalainsäädäntöä, jonka perusteella rekisteröidyn oikeuksista voidaan tietyiltä osin poiketa, jos asiakirjat ovat arkistoituja. Arkistoitujen asiakirjojen kuvauksen on lakiesitysluonnoksen mukaan kuitenkin tarkoitus palvella julkisuusperiaatetta eikä tietosuojaa. Kaupungin käsityksen mukaan esimerkiksi tutkijoille ei tule asiakirjojen julkisuutta koskevasta lainsäädännöstä lisää oikeuksia arkistoitujen asiakirjojen tutkimiseen säilytysvaiheessa oleviin asiakirjoihin verrattuna, elleivät asiakirjat ole Kansallisarkistossa, koska julkisuuslain 27 §:n poikkeus koskee vain Kansallisarkistoon siirrettyjä asiakirjoja. Mikäli lakiesitysluonnoksessa tarkoitettu kuvaus arkistoiduista asiakirjoista

tulee voimaan, toivoo Mikkelin kaupunki, että se voidaan kytkeä tulevassa laissa vahvemmin tiedonhallintalain asiakirjajulkisuuskuvaukseen ja että sen laatimiselle tulee riittävä siirtymäaika.

8.3 §

Lakiesitysluonnoksen mukaan arkistotoimijat hakisivat Kansallisarkistolta päätöksen arkistoitavista asiakirjoista. Lakiesitysluonnos jättää epäselväksi, jäävätkö ennen lakimuutosta annetut Kansallisarkiston määräykset edelleen voimaan. Vuoden 1994 arkistolaissa on siirtymäsäännös (23 §), joka varmisti sitä edeltäneen lain nojalla annettujen pysyvän säilyttämisen päätösten voimaan jäännin, mutta tällaista siirtymäsäännöstä ei ole lakiesitysluonnoksessa, joten kaupunki kiinnittää huomiota, että eihän tarkoituksena ole, että arkistotoimijat hakisivat kaikille asiakirjoilleen päätöksen arkistoinnista, jos aiemman lain perusteella on voimassa oleva pysyvän säilyttämisen päätös?

Lisäksi kaupunki yhtyy Kuntaliiton lausuntoon siltä osin, että laissa olisi syytä täsmentää miten seulontapäätöstä haetaan tehtäväkokonaisuuteen. Lakiesitysluonnoksessa todetaan, että tulevaisuudessa tulisi olla mahdollista antaa esimerkiksi rakennusvalvontaa koskeva yksi seulontapäätös, mutta lakiesitysluonnoksessa todetaan, että päätöstä hakee arkistotoimija, jolloin jää epäselväksi mikä arkistotoimija on oikeutettu hakemaan kollektiivisesti esimerkiksi kaikkia kuntia koskeva seulontapäätös? Tulisiko tällainen toimivalta olla esimerkiksi hallinnonalasta vastuussa olevalla ministeriöllä?

9 §

Kaupunki pitää ehdotettua muutosta kannatettavana. Muutos ei tuo suurta muutosta kuntien toimintaan, koska vastaavanlainen arkistointia johtava viranhaltija tai toimihenkilö on pitänyt olla kunnissa jo edellisen arkistolain aikana. Hyvää on, että lakiesitysluonnoksessa edellytetään arkistovastuuhenkilöltä riittävää asiantuntemusta ja koulutusta ja että tämä vaatimus on tuotu lakitekstiin asti.

14.3 ja 14.4 §

Ehdotetussa muodossaan arkistolain muutos tarkoittaisi sitä, että myös kunnat voisivat siirtää lakimuutoksen voimaantulon jälkeen arkistoituja asiakirjoja Kansallisarkistoon sähköisessä muodossa, jolloin kuntien oma arkistointivastuu siirtyisi siirron jälkeen Kansallisarkistolle. Tämä on hyvä asia, sillä kunnilla on rajalliset resurssit tarjota arkistoitujen aineistojen tutkijapalveluita. Toisaalta on myös hyvä, että säännös on mahdollistava eikä pakottava, sillä joillain suuremmilla kaupungeilla voi olla intressinä säilyttää omat arkistoitavat aineistot ja tarjota tutkijapalveluita itse. Toisaalta taas on hyvä, että kunnat voivat omien ajallisten ja aineellisten resurssien puitteissa harkita, milloin siirtoja olisi järkevä alkaa tehdä ja milloin niihin voidaan varata resurssit. Tästä huolimatta kaupunki kiinnittää huomiota, kuten monet muutkin kunnat, siihen, että mahdollisuus siirtää aineistoja Kansallisarkistolle ei poista kuntien tarvetta hankkia ja ylläpitää omia säilytys- tai arkistojärjestelmiä, sillä Kansallisarkistolle ei voisi lain mukaan siirtää muita kuin arkistoitavia asiakirjoja, kun taas kunnissa on myös määräajan säilytettäviä asiakirjoja, jotka ovat pitkäaikaisesti säilytettäviä. Tällaisia asiakirjoja muodostuu esimerkiksi palkkahallinnossa, yleisten alueiden rakennushankkeissa sekä ympäristöterveydenhuollossa.

Mikkelin kaupunki ei pidä aikarajausta siitä, mistä lähtien muodostuneiden arkistoitujen asiakirjojen siirto Kansallisarkistoon on mahdollista, tarkoituksenmukaisena. Kansallisarkisto on omissa näkemyksissään korostanut provenienssiperiaatteen tärkeyttä, mutta ehdotuksen mukaisesti nyt tietyt arkistoidut aineistot jäisivät edelleen kuntien säilytysvastuulle, kun taas osan kunnat voisivat siirtää Kansallisarkistoon. Tämä katkaisee epätarkoituksenmukaisella tavalla asiakirjojen kontekstin, jos esimerkiksi ympäristönsuojelua koskevat uudemmat arkistoidut aineistot olisivat saatavilla Kansallisarkistossa siirtojen jälkeen, mutta vanhemmat taas olisivat osittain analogisessa muodossa ja osittain digitaalisessa muodossa kunnissa. Kaikilla kunnilla ei ole, kuten aiemmin on todettu, mahdollisuutta järjestää hyviä tutkijapalveluita arkistoiduille aineistoille, eikä arkistolain esitetyt muutoksetkaan tällaiseen velvoita. Tämä voi johtaa tulevaisuudessa tilanteisiin, joissa tutkijat saavat aineiston helposti käyttöönsä Kansallisarkistossa, mutta selvittäessään samaan arkistokokonaisuuteen liittyviä vanhempia asiakirjoja kunnilta, voi tämä sekä kuntien työntekijät joutua tekemään suuremman työn aineiston käyttökelpoiseksi saattamiseen eikä yhtä hyvää tutkijapalvelua ole saatavilla. Ylipäänsä arkistoitujen asiakirjojen tietopalvelun toteuttaminen kunnissa muutosten edellyttämällä tavalla tulee olettavasti lisäämään henkilöstöresurssien tarvetta, josta aiheutuu kunnille lisäkustannuksia. Valtion tulisi korvata kustannukset kunnille.

Edellä mainitun lisäksi julkisuuslain 27 § asettaa kunnissa säilytettävät arkistoidut asiakirjat eriarvoiseen asemaan Kansallisarkistossa säilytettävien kanssa, sillä julkisuuslaki mahdollistaa Kansallisarkistossa olevien salassa pidettävien arkistoitujen asiakirjojen tutkimisen tutkimusta ja muuta hyväksyttävää tarkoitusta varten, kun taas kunnissa tämä on mahdollista vain tieteellistä tutkimusta varten. Mikäli julkisuuslakia tulkitsee, kuten sitä koskevassa hallituksen esityksessä on kyseisessä pykälässä arkisto määritelty.

Edellä esitettyjen perusteluiden johdosta Mikkelin kaupunki ehdottaa ja pitää tärkeänä, että tulevassa arkistolaissa huomioitaisiin arkistotoimijoiden mahdollisuus siirtää Kansallisarkistoon myös ennen lakiuudistuksen voimaantuloa arkistoituja digitaalisia ja analogisia aineistoja siten että arkistoidun aineisto vastuut siirtyvät Kansallisarkistolle, mikäli Kansallisarkisto katsoo sen omien resurssiensa puitteissa mahdolliseksi.

Mikäli yllä mainittu on mahdollistettu lakiesitysluonnoksen 14.3 §:llä, toivotaan että tätä täsmennetään varsinaisessa hallituksen esityksessä. Yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan seuraavaa: ”Lakiehdotuksen 14 §:n 3 momentissa säädettäisiin, että Kansallisarkisto voi erillisen sopimuksen perusteella ottaa vastaa muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen arkistotoimijoiden ennen tämän lain voimaan tuloa arkistoitavaksi tulevia asiakirjoja ja niitä koskevia arkistometatietoja. Säännös vastaa asiallisesti aikaisempaa sääntelyä, joka perustuu sopimusteitse tapahtuvaan asiakirjojen siirtämiseen Kansallisarkistolle arkistointia varten. Arkistotoimijat voisivat siis myös edelleen sopia asiakirjojensa ja niitä koskevien arkistometatietojen säilytyksestä Kansallisarkiston kanssa. Asiakirjojen säilytys olisi mahdollista asiakirjojen osalta, jotka eivät ole vielä arkistoinnin vaiheessa tai asiakirjojen, jotka ovat tulleet arkistoitaviksi ennen tämän lain voimaan tuloa ja ovat muiden kuin 1. momentissa tarkoitettujen arkistotoimijoiden asiakirjoja. Kansallisarkisto säilyttää tällöin asiakirjoja toisen arkistotoimijan lukuun, eivätkä oikeudet tai vastuut siirry Kansallisarkistolle. Asiakirjojen säilyttämisestä syntyvistä kustannuksista sovittaisiin Kansallisarkiston ja arkistotoimijan kesken. Sopimuksenvaraisessa tietojen vastaanotossa Kansallisarkistolle ei ole kyse arkistoon siirrosta julkisuuslain 27 §:n tarkoittamalla tavalla, vaan asiakirjojen säilyttämisestä niistä vastaavan toimijan lukuun. Asiaa koskevassa sopimuksessa tulisi määritellä vähintään luovutettava aineisto, tietojen antamisen menettelyt ja henkilötietojen käsittelyä koskevat vastuut. Lähtökohtaisesti Kansallisarkisto olisi henkilötietojen käsittelijä toimiessaan rekisterinpitäjän lukuun säilytystehtävässä.” Perusteluista saa käsityksen, että ennen lakimuutoksen voimaantuloa arkistoitujen asiakirjojen sopimusperusteinen siirto Kansallisarkistolle ei olisi kuitenkaan samanlainen asia oikeudellisesti kuin 14.4 §:ssä tarkoitettu siirto. Sopimusperusteisesti siirretyt asiakirjat asetetaan lakiestiusluonnoksessa erilaiseen asemaan lakiperusteisesti siirrettyjen asiakirjojen kanssa, johtuen julkisuuslain 27 §:stä.

14 a § ja 16 §

Luonnoksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan seuraavaa: ”Tiedonhallintalain perusteella sähköiseen muotoon muuttamisessa ei asiakirjaa tule välttämättä muuttaa arkistokelpoiseen, pitkäaikaissäilytyksen kestävään muotoon, vaan digitointi tuossa yhteydessä palvelee ensisijaisesti viranomaisten omia tietotarpeita, minkä vuoksi digitoidut tiedot tulee kuitenkin viimeistään arkistointivaiheessa muuttaa arkistomuotoon.”

Mikkelin kaupunki ei lähtökohtaisesti pidä julkisen hallinnon digitalisaatiota edistävänä toimena sitä, että ensin viranomaiset digitoivat nykyhetkessä muodostuvat asiakirjat tiedonhallintalain tarpeita varten, säilyttävät asiakirjojen analogisia versioita toistaiseksi ja digitoivat ne myöhemmin uudestaan arkistovaatimusten mukaisesti. Tämä tuskin lienee lain tarkoituksena, mutta hieman tällainen kuva perusteluista välittyy, koska tällä hetkellä ei ole olemassa asetettuja kriteerejä nykyhetken digitointiin.

Mikkelin kaupunki painottaa, että mikäli nykyhetken digitoinnin vaatimuksiin sekä arkistometatietovaatimuksiin on tulossa merkittäviä määräys- tai suositusmuutoksia, tarvittaisiin nämä muutokset tietoon mahdollisimman pian, jotta esimerkiksi skannerihankinnoissa ja tietojärjestelmähankintojen määrittelyissä, joita tehdään tiedonhallintalain 19 §:n sekä 25–27 §:ien täyttämiseksi, voitaisiin myös arkistointivaatimukset ottaa huomioon.

Muuta

Arkistolain 12 § on ehdotettu kumottavaksi. Monella arkistotoimijalla tulee kuitenkin olemaan vielä pitkään analogisia asiakirjoja ja esimerkiksi organisaatiouudistusten myötä voi edelleen tulla tarpeelliseksi rakentaa tai kunnostaa uusia arkistotiloja, koska asiakirjojen digitointi, varsinkaan hävittämiseen tähtäävä digitointi, ei ole aina mahdollista rahallisten resurssien ja säilytysjärjestelmien puutteen vuoksi. Millä tavalla jatkossa annetaan ohjausta siitä, millaiset arkistotilat ja analogisten asiakirjojen primääri- ja sekundäärisuojaukseen käytetyt suojat, kuten arkistokotelot, ovat riittäviä ja turvallisia arkistoiduille asiakirjoille?

Mustapää Max
Mikkelin kaupunki